

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Жердегі тіршілік үшін судың маңызы

ЖАРИЯЛАНДЫ
16.05.2020

СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/74325/>

Пән: Жаратылыстану Сынып: 10	Жамбыл облысы Қордай ауданы әкімдігі білім бөлімінің №8 Өтеген батыр атындағы орта мектебінің биология пәні мұғалімі: Қожанбердиева К.Ж. Қатысқандар саны: 10 Қатыспаған оқушылар: 0	
Күні:		
Тақырыбы:	Жердегі тіршілік үшін судың маңызы	
Оқумақсаты:	10.3.3.6 судың тіршілік үшін маңыздылығын түсіндіру; судың тіршілік үшін маңызын түсіндіру; 10.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау;	
Сабақтың мақсаты:	Оқушылар: судың тіршілік үшін маңызын біледі; ауыз суды үнемді пайдалану қажеттігін түсінеді.	
Бағалау критерийі	Суды үнемдеу жолдарын біледі, басқаларға түсіндіре алады. Судың тіршілік үшін маңыздылығын анықтайды.	
Тілдік мақсат	Оқушылар: Суды үнемдеу туралы өз ойлары мен пікірлерін жеткізеді; Сөздік қорларын дамытады, сұрақтарға жауап береді. Пәндік терминология мен тірек сөздер: Ауыз су үнемдеу, тиімді пайдалану Диалог пен жазу үшін пайдалы сөздер мен тіркестер: Қандай су пайдалануға жарамды? Суды қалай үнемдеуге болады?	
Құндылықтар	суды үнемдеу және қорғау	
Панаралық байланыс	әдебиетті қою, дүниетану	
АКТ қолдану дағдылары	презентация	
Алдыңғы меңгерілген білім	Судың табиғи көздерін біледі	
Сабақ барысы		
Жоспарланған уақыт	Сабақта жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың басы	Ұйымдастыру Жеке жұмыс. Су сөзін суретпен сәйкестендіру; Қызыл сызықпен – судың қатты күйі; Жасыл сызықпен – судың сұйық күйі; Көк сызықпен – судың бұқпіндегі түрі.	Суреттер бейнеленген парақша, түсті қарындаштар

<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>Суды пайдалану. Жұптық жұмыс Су қайда пайдаланылады? тақырыбында жұпмен сұрақтар беріледі.</p> <table border="1" data-bbox="327 224 1204 302"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> <p>Судың жарамдылығы. Су тапшылығы бейнеленген суреттер көрсету арқылы оқушыларға сұрақтар қою.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Суреттерден не байқадыңдар? — Жер бетінің қанша бөлігін су алып жатыр? — Неліктен кей жерлерде суыз ұстап қалайсың? — Ашы су, тұщы су сөздерінің мағынасын қалай түсінесіңдер? — Адам сусыз қанша уақыт өмір сүре алады? — Адамдар қандай суды пайдаланады? <p>Мұғалімнің түсіндіруі. Тұщы таза су – байлық. Жер шарындағы барлық судың 2% ғана тұщы, ал қалған 98% ащы су. Тұщы суды тек адамдар үшін ғана пайдаланады. Ауызсу – ішуге жарамды су. Дүние жүзінде тұщы суды пайдалану жыл сайын өсіп келеді, сондықтан әлемде ішуге жарамды ауызсу дүние жүзіндегі ең маңызды мәселе есептеледі. Табиғи тұщы су көздерін таза ұстау, оны ластанбау, тиімді пайдалану қажет. Қалатұрғын ыдырау және таспамен 150 л жуық, ал ауыл тұрғыны 55 литрге жуық су жұмсайды екен. Бірақ көп су тұрмыстан тектен-текке жұмсалуда. Әрдайым құбыр қана қан су қажетімізге қарай аламыз? (1 сағ – 12 л, 24 сағ – 300 л)</p>																															<p>Жұпқа парақша</p> <p>Суреттер</p> <p>энциклопедия газет, журналдар постер жасау үшін ватман, түсті қарындаш, фломастер</p>
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>Зерттеу. Суды қалай үнемдеп пайдалануға болады? Топтық жұмыс. Оқушыларды бірнеше топтарға бөлу. Ақпаратты топтың бір бөлігі баспа материалдарынан іздейді, қалған топ мектеп қауымдастығы мүшелерінен (мұғалімдерден, оқушылардан және басқа мектеп қызметкерлерінен) сұхбатталады. Ең бастан сұрақ: Суды қалай үнемдеп пайдалануға болады? Ақпарат жинақтаған соң топта постер жасау және қорғау.</p> <p>Мәліметтік жұмыс. Мәтінді түсініп оқу. Туындаған сұрақтарды талдау.</p> <p>Ойлан. Жұптасып «Егер су болмаса, Жер бетіндегі тіршілік қалай өзгереді, сусыз тіршілік болуы мүмкін бе?» деген сұрақты талқылап, өз пікірлерін айту. Сусыз өмірдің қандай күйде болатынын жайлы аңғім құрастыру немесе сурет салу.</p> <p>Сен білесің бе?</p> <ul style="list-style-type: none"> — Адамдар суды қандай мақсатта көп қолданады? — Тұратын өлкеміздеңдегі несудың қандай қатысы бар деп ойлайсыңдар? — Саяжайдан немесе бақшадан суды пайдалану жайлы не білесіңдер? <p>1 килограмм картоп өсіру үшін 300 литр су жұмсалатынын айту.</p> <p>2-тапсырма «Борт журналы» әдісі арқылы тақырыпты оқып үйренуде өз ойларын жазуға үйрету мақсатында жүргізіледі</p> <p>1-топқа Ауыз суды үнемді қолдануға жарнама жаса</p> <p>2-топқа Судың тіршілік үшін маңыздылығына ереже құрастыр</p> <p>3-топқа. «Су-тіршілік көзі» шағын сахналық көрініс құрастыр.</p> <p>Дискриптор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыз суды үнемді қолдануға жарнама жасайды 2. Судың тіршілік үшін маңыздылығына ереже құрастырады 3. «Су-тіршілік көзі» тақырыбында шағын сахналық көрініс ұйымдастырады <p>ҚБ: «Судың көлемі» әдісі арқылы бағалау</p>	<p>ватман қағазы мен фломастерлер энциклопедия журналдар суреттер</p> <p>Жұмыс парақшасы</p>																														
<p>Қосымша ақпарат</p>	<p>Саралау-оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қоюды жоспарлап отырсыз?</p> <p>Бағалау — оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?</p> <p>Денсаулық пен қауіпсіздік техникасының сақталуы</p>	<p>1. Су жайлы мақал-матеріалдер кітапшасын жасау. 2. Суды үнемдеу жайлы үндеу-парақшалар жасау. 3. Үйдегі ас бөлмесіндегі су тамшылап тұрған қаннаның астына 200 граммды қыдыртып, оның қанша минутта толатынын бақылау. Сол 200 граммды сағатқа күнге аяғакөбейт. Бузылған бір-ақ қаннан қанша су ысырап болатынын анықта.</p> <p>Суды үнемдеу әдістеріне арналған постерді бағалау Мұғалімнің ауызша кері байланысы</p> <p>Ақпараттың дәстүрлі және жаңа әдістерімен жерлерін сақтау</p>																														

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 Bilimgger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.